

Sittande persontransport vid misstänkt eller bekräftad Covid-19 smitta. Version 4

Fastställd av ordförande för funktionsgrupp chefläkare (HS 2020–00257) 2021-02-05

Utarbetad av enhetschef för Vårdsamordning i samverkan med Regional krisledningsstab

Gäller för: Samtliga verksamheter i Västra Götalandsregionen (VGR) där transport av sittande patienter med misstänkt eller bekräftad Covid-19 smitta förekommer. Vid förflyttningar inom kommuner mellan särskilt boende, LSS boende, ordinärt boende, korttidsboende eller hospiceverksamhet för personer med misstänkt eller bekräftad covid-19 smitta.¹

Förändringar sedan föregående version

Förtydligande: att transporter inom kommuner endast kan användas vid förflyttningar mellan särskilt boende, LSS boende, ordinärt boende, korttidsboende eller hospiceverksamhet för personer med misstänkt eller bekräftad covid-19 smitta.

Förtydligande: att endast legitimerad sjuksköterska kan beställa transporterna.

Förtydligande: av vårdhygieniska rutiner

Nytt i rutinen: att föraren ska radera SMS efter genomfört uppdrag.

Justering av tider för fordon i drift under rubriken ”Tillgänglighet av transport”.

Syfte

Säker transport av patienter med misstänkt/bekräftad covid-19 som inte behöver ambulanssjukvård. Patienter som inte kan åka vanlig sittande sjukresa på grund av misstänkt/ bekräftad smitta ska transporteras i särskilda fordon. Se rutiner för Västtrafiksfordon nedan.

Bakgrund

Covid-19 är en virussjukdom orsakad av ett coronavirus. Det är en akut luftvägsinfektion med till exempel förkylningssymtom, hosta, andnöd, halsont och feber. Symtombilden varierar från mycket milda symtom till svår lunginflammation.

Smittvägar

Viruset sprids huvudsakligen genom droppsmitta (hosta, nysning) och via direkt eller indirekt kontaktsmitta. Det viktiga är att skydda ögon, näsa och mun för kontakt med luftvägssekret, och att vara noggrann med handhygien.

Syfte med rutinen: Säker transport av patienter med misstänkt/bekräftad covid-19 som inte behöver ambulanssjukvård. Patienter som inte kan åka vanlig sittande sjukresa på grund av misstänkt/ bekräftad smitta ska transporteras i särskilda fordon. Se rutiner för Västtrafiksfordon nedan.

Tillgänglighet för transport:

Det finns fordon i drift mellan 07:00-24:00 måndag-fredag. Några fordon är även i drift dygnet runt måndag till söndag. Under sena kvällar utgår resurs från Göteborg, för ytterligare uppgifter kan legitimerad sjuksköterska kontakta Sjukvårdens Larmcentral telefonnummer **031-334 12 01**. Inom Göteborgsområdet kan möjlighet finnas för hemtransport även under nattetid. Beställare tar kontakt med SvLc för att höra om möjligheten finns.

Personer i särskilda boendeformer samt bostäder med särskild service (5 kap. 5 § andra stycket, 5 kap. 7 § tredje stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen (2001:453, SoL). Hemsjukvård i ordinärt boende enligt 12 kap. 2 § HSL (2017:30).

Vilka patienter kan åka sittande sjukresa vid misstänkt/bekräftad Covid-19 smitta?

- Patienter som inte behöver ambulanssjukvård, medicinsk bedömning på plats eller vård under transport.
- Patienten ska själv kunna ta sig till fordonet.
- Patienten ska ha misstanke om Covid-19 eller vara bekräftat smittad.

Några exempel på situationer när denna rutin är aktuell:

- Patient som kan vara smittsam och ska åka till vårdinrättning för provtagning eller undersökning inklusive de som ska till vårdcentral eller jourcentral.
- Patient som ska skrivas ut från vårdinrättning för till hemmet, men som inte är smittfri.
- Patient som är smittsam och ska åka till vårdinrättning för behandling, till exempel dialys eller strålning.

Vem kan beställa denna transport?

- Vårdinrättningar i VGR och 1177 vårdguiden på telefon. Beställningarna görs av legitimerad sjuksköterska i respektive verksamhet.
- Legitimerad sjuksköterska inom kommunal hälso- och sjukvård. Legitimerad sjuksköterska kan beställa transport vid förflyttningar inom kommuner till/eller från hemmet, korttidsboende eller hospiceverksamhet för personer med misstänkt eller bekräftad covid-19 smitta.

Hur beställer man?

- Endast legitimerad sjuksköterska kan beställa via beställningsnummer **031- 334 12 01**
- Beställare lämnar information om att patienten har misstänkt eller bekräftad Covid-19 smitta.
- Beställare lämnar följande uppgifter: Namn, personnummer, adress och telefonnummer till beställaren. Om patienten befinner sig på hemadress ska även patientens telefonnummer lämnas.
- Beställare ska uppge syftet om det är en transport mellan kommunala adresser.
- Mottagande enhet ska vara informerad om att patienten kommer och kan vara smittsam.

Koordinering:

SvLc förmedlar uppdraget via telefon, samt via SMS-utskick till tilldelad fordon.

Fordonen utgår från olika delar av VGR.

Om föraren behöver nå koordinator vid SvLc ska följande telefonnummer användas: **031-703 13 03.**

Obs! Detta är endast till för förare av de särskilda fordonen, och inte för beställning av transporter!!

**Vid försämring av patientens tillstånd under transport:
Föraren kontaktar 112**

Rutiner för Västtrafiks särskilda fordon

Alla chaufförer som kör Västtrafiks särskilda fordon har fått en särskild hygienutbildning. Utbildningen har bestått av både en teoretisk och praktisk genomgång av basala hygien- och klädregler och om hur man städar fordonen.

- Det är särskilda fordon som endast kör patienter med misstanke/bekräftad covid-19.

- Varje chaufför har tillgång till skyddsutrustning för att hindra att smitta sprids, i enlighet med vårdhygiens riktlinjer för nära kontakt med patient (dvs. kontakt inom 2 meter).
- Fordonet städas efter varje transport.
- Endast en patient och eventuell följeslagare per resa. Patienten och eventuell följeslagare ska sitta i baksätet.
- Patient informeras om "host- och nyshygien" och förses med pappersnäsdukar eller motsvarande samt plastpåse för uppsamling av dessa. Patient som tolererar munskydd förses med detta. Eventuell följeslagare bär munskydd.
- Patienten ska själv kunna ta sig till och från fordonet.

Basala hygienrutiner

Basala hygienrutiner gäller vid all nära kontakt med patient dvs inom 2 meter.

Det innebär:

- Kortärmad arbetsdräkt.
- Ingen klocka, inga smycken, nagellack, förband eller stödskenor på händer och underarmar.
- Uppsatt hår.
- Desinfektion av händer *före* kontakt med patient.
- Desinfektion av händer *efter* kontakt med patienten dvs. innan transport då patienten sitter med bältet på och dörren stängts.
- Om möjligt: tvätta händer med tvål och vatten på avlämnade enhet och avsluta med handdesinfektion.
- Vid återkomst till station tvättas och spritas händer och underarmar upp till armbågen alltid direkt i garaget.

Vid hämtning

- Föraren tar kontakt med beställande enhet för att få instruktioner om transporten.

Under transporten

- Säg till patienten att hosta och nysa i papper, som sedan samlas i kräkpåse/plastpåse. Föraren säkerställer att papper och påse finns tillgängligt innan patientkontakt.
- Om patienten inte kan hosta och nysa i papper ska patienten förses med munskydd förutsatt att patienten tolererar det. Det är patientens och följeslagarens ansvar att själv ta på munskyddet. Syftet är att minimera smittspridning när förare inte har skyddsutrustningen på sig.
- (Observera att föraren kan behöva utöka sitt lager av munskydd när även följeslagaren kan förses med munskydd. Ambulansen förser föraren med skyddsutrustning i vanlig ordning.)
- Om möjligt låt patienten själv gå in i bilen och ta på bältet.
- Föraren rekommenderas att hålla minst 2 meter avstånd till patienten. **Är två meters avstånd möjligt under hela transporten behöver ingen skyddsutrustning användas.**

Skyddsutrustning Covid-19:

Skyddsutrustning används i kombination med basala hygienrutiner vid all nära kontakt dvs inom 2 meter från patienten, t ex vid förflyttning från stol, in och ur bil, eller vid osäkerhet om man kan komma så nära. Skyddsbarriär motsvarar skyddsutrustning.

Skyddsutrustning innebär:

- Kortärmat plastförkläde.
- Heltäckande visir eller skyddsglasögon i kombination med vätskeavvisande munskydd (II R)
- Flergångsvisir/skyddsglasögon rengörs med ytdesinfektion efter användning.
- Handskar

Avklädning av skyddsutrustning:

Skyddsutrustning tas av efter avslutad nära patientkontakt.

Mellan varje moment ska händer desinfekteras med alkoholbaserat handdesinfektionsmedel.

1. Ta av handskar
2. Desinfektera händer
3. Ta av rocken så att den hamnar ut och in
4. Desinfektera händer
5. Ta av visir/ skyddsglasögon utan att händerna är i kontakt med framsidan av visir/skyddsvisiret.
6. Desinfektera händer
7. Ta av munskydd (utan att vidröra framsidan)
8. Desinfektera händer
9. Flergångsvisir/skyddsglasögon rengörs med ytdesinfektion efter användning
10. Desinfektera händer och underarmar

Rengöring av fordonet

- På sjukhusen kan det finnas möjlighet att köra in i Ambulanshallen för rengöring av fordonet. (lokala variationer kan förekomma)
- Använd kortärmat förkläde och handskar vid städning.
- Desinfektera ytor som patientens händer varit i kontakt med som t.ex. handtag och bälte. Använd helst ytdesinfektion med tensid annars handsprit
- Desinfektera kontaktytor på bilen som t.ex. handtag, ratt, reglage, nycklar och bälte.
- Desinfektera med alkoholbaserad ytdesinfektion (minst 70% och tensider) eller Virkon vid större mängd kroppsvätskor.
- Samla ihop allt skräp. Material som utsatts för större mängd kroppsvätskor ska betraktas som smittförande, och slängas i riskavfallsbehållare.
- Eventuell tvätt som använts under transport av patient lämnas i samband med rengöring vid vårdinrättning.

Efter avslutad transport

- Förare kontaktar SvLc på telefonnummer **031-703 13 03** och meddelar att transporten är utförd och om skyddsutrustning är slut ger SvLc vägledning.
- Föraren raderar SMS om transporten.

Viktiga telefonnummer:

Om förare behöver komma i kontakt med ambulanssjukvården VGR söks detta via SvLc.
Telefonnummer **031-703 13 03**

Innehållsansvarig:

Ann-Sofie Rundberg, enhetschef Vårdsamordning, Koncernstab hälso- och sjukvård, Koncernkontoret